

KECSKEMÉTI

SZŐLŐSGAZDA

SZŐLŐ-, GYÜMÖLCS- ÉS KERTGAZDASÁGI SZAKLAP.

A KECSKEMÉTI SZŐLŐSGAZDÁK EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár egész évre 2 P. Megjelenik minden hó 15-én. Egyes szám ára: 20 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MELLÉTHEI BARNÁ TIBOR.

Telefonszám: 289. Szerkesztőség és kiadóhivatal: III., Széchenyi-tér 6. szám. Telefonszám: 289

Föllendül a gyümölcskultúra.

Amire már hosszú idő óta hívja fel a lapunk olvasói figyelmét: A gyümölcsstermelés fokozottabb felkarolására, azt már a gazdasági válság nyomorusága valóra váltja.

A jelek szerint megindult Kecskeméten a nagyobb arányú gyümölcsstelepités!

A Kecskeméti Faiskola R. T. 200 holdas telepitéssel szeretné megkezdeni az újabb törzsgyümölcsösök létesítését. Megkereste a várost, hogy kezdjen vele tárgyalásokat s jelölje ki azon területet, amelyet e célra rendelkezésére bocsáthat. Mikor e sorokat írjuk, már a bizottságok járják a bugaci földeket, hogy a helyszínen igyekezzenek megállapodásra jutni.

Dr. Joó Gyula és társai szintén 200 holdas gyümölcsös létesítésére adtak be ajánlatot a városhoz. Ebben az ügyben is tárgyalás indult meg s a siker nem lehet kétséges. A városnak igen nagy szüksége van arra, hogy megszerzett gyümölcsöshirnevét öregbitse s szívesen karolja fel a gyümölcsösök létesítésének ajánlatait.

A két fenti ajánlathoz a közel napokban csatlakozni fog egy rendkívüli horderejű megkeresés, amelyet az Agró, növényvédelmi kartel ad be a városhoz. Beadványában örökbérletet kér 100—150 holdon, s ezen törzsgyümölcsöst és kísérleti telepet akar létesíteni. Ennek hasznát nem lehet eléggé kiemelni, mert eddig csak elhanyagolt gyümölcsösöket vett át a növényvédelmi alakulat, most azonban megfelelő felkészültséggel egészen új telepités-

sel kívánja igazolni védelmi szereinek jószágát és megbízhatóságát.

Erre igazán nagy szükség van. Gyümölcsökisérleti állomás hiánya már régi fájdalom Kecskemét gyümölcsstermelőinek s bizony igen sok kárt és hátrányt szenvedtünk azzal, hogy e fontos intézmény nem valósult eddig meg. Így pl. megállapítást nyert, hogy a molypillék élete a Duna-Tiszaközén egészen más, mint csonkaországunk más részein, tehát merőben más védelemre van szükségünk, mint Dunántul, vagy Tiszántul. Nálunk az éghajlatbeli különbség befolyásolja a moly rajzását, tehát más, megfelelőbb védelemre van szükségünk, hogy megfelelő védekezési eredményhez jussunk. Ezért fontos a kísérleti állomás, akár a földművelésügyi minisztérium állítja fel, akár pedig a növényvédelmi társaság. Az eredményes védekezés megállapítása a fő, és pedig megfelelő, olcsó eszközökkel, hogy mindenkinek alkalma is legyen tényleg — védekezni!

Bennünket nagy örömmel tölt el a gyümölcsstermelés nagy arányú felkarolása. Annyi bizonyos, hogyha Kecskeméten fent elsorolt 3 nagy gyümölcsös létesül, úgy utánnuk számos kistelep is gomba módra fog kinőni a földből. Hiszen nincsen fontosabb, mint a gyakorlati megvalósulás példájának bemutatása, mindjárt akad követő.

A gyümölcsstermelés nagy mértékbeni felkarolása, nemcsak az egyes termelőknek ad biztos megélhetést, hanem a város

régi gyümölcsstermelési hirnevét is öregbiteni fogja. Piacunkon száz és száz kocsi-val több gyümölcs fog megjelenni s bizony lényeges helypénzbevétel fog élvezni e miatt a város. Emellett több ezer munkás jut megélhetéshez, föllendül a kereskedelem, s bizony az ipar is munkához jut, a sok védekezési anyag, szállítási eszközök stb. révén. Az államvasutak is részt kap-

nak a jövedelemből s így minden irányban áldásos eredményt hoz létre a — kecskeméti gyümölcs!

Kecskemétnek egy hatalmas gyümölcskertnek kellene lennie! Minden erre predestinálta: Tehát csináljuk meg, hiszen nagy hasznunk lesz belőle!

B. T.

A gyümölcsösökről és legfőbb ellenségéről.

Írta: Piros István városi főkertész.

(I.) Az illetékes szakemberek és a gyümölcsstermesztő gazdák, kik saját gyümölcsösökben meggyőződtek többször arról, hogy ma, sőt jó pár év óta és előreláthatólag — mindenkor — a gyümölcsstermesztés lesz az a művelési ág, mely a legtöbb és legbiztosabb jövedelmet hozza. Am hiába fáradoznak tekintélyesebb termelőink, szakembereink, hogy ezt a mezőgazdasággal foglalkozó őstermelőkkel megértessék.

Azoknak kényelmesebb az ősszel, vagy tavasszal elvetett gabonának bevárni a termését, — mint a gyümölcsösben állandóan dolgozni...

Pedig a tények nagyon lesújtók a mezőgazdasággal foglalkozók részére. Alig van ugyanis olyan esztendő, amelyikben megtalálják a maguk számítását. Az utolsó 3 évben pedig éppen olyan rosszul fizettek, mint a szőlő-bornak feldolgozva...

A gazdának pedig első sorban — számolniok kell! Számolni és újra számolni. A jövedelem, amit elérünk, biztosíthatja ugyanis csupán megélhetésünket, tehát csak azzal foglalkozhatunk amiben minél több haszon van! Legjobb ugyan mindennel foglalkozni, mert valami csak beválik, azonban ehhez nagy terület és nagy tőke kell. — A gyümölcsstermesztés pedig kis földön is lehet nagyon kifizető.

Egy egyszerű példa arra nézve, hogy mennyivel jövedelmezőbb a gyümölcsös, mint az őstermelés haszna.

Vegyünk egy k. föld őstermelésre szolgáló jó földet s nézzük meg 30 év alatt mit hoz. Mondjuk évenként be lesz árpával vetve s terem rajta 14 mázsa. Ennek ára 10 pengős alapon — 140 pengő, 30 év alatt 4200 pengő. Ugyanezen terület fával beültetve, az első 10 évet nem számítva! (pedig hoz már első évben is! Szerk.) 20 év alatt, az elültetett 92 fából — köztéseket nem számítva! — csak 35 termőfát véve számításba, a 40 kgr. termés-hozammal, hoz 14 mázsa gyümölcsöt. Ennek árát átlag 40 fillérbe számítva 560 pengő az évi termése! De ha fánk rendszerben vannak, lehet kétszer, sőt háromszor annyi is! 20 év alatt ez 11,200 pengő, tehát a költségek levonása után is éppen kétszer annyi, mint az őstermelésre eső jövedelem!

Am, említettük, hogy könnyen sokkal több

is lehet. Hiszen köztes művelés mellett, mint azt kiváló szakemberünk, Laczy János a lapok hasáblain decemberben igazolta, már az első évben szép jövedelmet hozhatnak köztes növényeink.

Ezeket ha figyelmen kívül hagyjuk, már akkor is kétszeres lesz jövedelmünk! Erre pedig kinek nincs szüksége?

A Kertészeti Egyesület által rendezendő előadás sorozatban ifj. Széll János okl. kertész igazolni fogja azt, hogy a köztes növényekkel való termelés mennyi jövedelmet hozhat a gazdának. — Figyelje meg tehát mindenki szakszerű és számokkal, eredményekkel beigazolt előadását. Láthatjuk azonnal, hogy a gyümölcsösök létesítése, a legjobb befektetés.

Entz nevű híres poljmológusunk mondta: a gyümölcsfaültetés nem egyéb, mint a kámat elültetése, hogy — tőkét hozzon!

Ez híres, és jól bevált mondás! Ne feledkezzünk meg soha róla!

Lehetne ez mindjárt Kecskemét város jellege...!

Szomorú ezek után annak megállapítása, hogy a kecskeméti gazdák nagyobb része mennyire közönyös a saját érdekével szemben. Le nem mondana az őstermelésről még a földje, illetve tanyája melletti kis darabon se, inkább kinlódik s ráfizet a gabona és kukoricatermelésre, bár az eredményen kétségbe esik. De hát az öregapja is ezt csinálta! — minek változtasson rajta...!

Elismerem, hogy sok gondja, baja van a gazdának, de azért még is csak ráérne arra is, hogy ilyenkor, télen eljárjon ezekre az ő érdekében tartott szakelőadásokra, amelyekben bizony sokat tanulhatna. — Megszeretné a gyümölcsstermelést s meg is kísérelné, habár egyelőre kisebb területen...

Az előadásokon hallottakat megfontolva, saját körülményeihez alkalmazva, meglevő fáit védeni kezdené s előkészülné újabb, megfelelőbb gyümölcsfatelepitésre. — Néhány év múlva elbámulna az eredményen!

Azt kérdezik sokan, ugyan milyen pénzből telepitünk? — Hát bizony nehéz rá a felelet, de nem lehetetlen! — Egy kis lemondással, egy kis önmegtartózkodással, de sokat lehet elérni! Próbáljuk meg csak valamiképpen! Ha egy gazda rááldoz két kocsit tengeri, répa,

vagy gabonatermésének árát, de szépen kezdheti a telepítést! A haszonbérlok meg pláne könnyen boldogulhatnak, amennyiben a Faiskola Rt. akciójával kapcsolatosan ingyen fát kaphatnak a várostól. — Persze csak a városi haszonbérlok... Csak akarni kell! Próbálja meg csak a gazda s neveljen egy disznót s hizlalja fel 200 kilóra! Ennek árából már 2 khold területen létesíthet gyümölcsösöt! Akinek pedig van már is valamennyi gyümölcsfája, az már nyugodtan félretehet a gyümölcsbörzsonból bizonyos részt s ezzel állandóan növelheti telepítését!

Csak akarni kell! — aztán minden megy!

Ha a konjunktúra idejében erre gondoltunk volna, de sok kecskeméti gyümölcsössele lenne több! Milyen szépen fordulnának most termőre az akkor elültetett fák! s milyen jó volna most 70—80 fillérért árulni a téli alma kilóját!

De menjünk csak ki a határba s nézzünk ott széjjel! Mit is látunk ott? Nagyon kevés új telepítést és a régi, elhanyagolt fák százainak pusztulását!

Tehát nemhogy fejleszteniék apáink gyümölcsfabagytékát, hanem kifogyunk belőle!

Hát bizony a gyümölcsösnél van legtöbb értelme a közmondásnak: a gazda szemé hizlalja a jószágot! Sokat kell a gyümölcsösben ugyanis a gazdának foglalatokodni, bábáskodni, mert a fa olyan mint az asszony: csak akkor van megelégedve, akkor hálás, amikor állandóan becézgetjük! De akkor hálás is marad.

Első feltétele a jó és szép gyümölcsös létesítésének, hogy — szeressük a fákat! Enélkül nincsen eredmény s hiába hozzuk a legnagyobb áldozatokat is!

Nem szabad félni a gazdának szakkönyv-

től és szakelőadásoktól. A termelésnek ma már kialakult tudománya van s bizony azt nem lehet csak gyakorlatilag meg tanulni. Eredményes gyümölcsstermesztéshez szaklapra minden egyes gazdának elengedhetetlen szüksége van. Hogyan is tudna e nélkül eredményesen védekezni! Félni a kezdettől nem szabad, mert ha komolyan foglalkozunk a növényvédelemmel, meglepő gyorsan eljutunk abba a helyzetbe, amikor mindent megértünk s eredményesen tudunk gyümölcsösünkben dolgozni! Erre kell tehát minden kecskeméti termelőnek törekedni, mert ha nem fizet a mezőgazdaság, helyt kell állni — a gyümölcsfáknak. Helyt is állanak!

De lássuk csak, miért is mondtam én azt, hogy a kecskeméti gazdák saját érdekeikkel szemben — közönyösek! — Elhanyagolják azokat!

E kijelentést azért tettem, mert a kecskeméti zamatos gyümölcsnek, Isten ezen különös ajándékának sorsa a kecskeméti gazdák kezébe van letéve és bizony jelenleg — azoknak elernyedő karjaikban vész el, ha így folytatják tovább. Míg az ország más vidékein, ahova nem szokott úgy oda a kereskedő s talaja sem oly istenáldott mint a miénk, — a kisebb értékesítési és termelési lehetőségek dacára is állandóan fejlesztik a gyümölcsstermelést, addig Kecskeméten a teljes visszafejlődés jegyében állunk. Van piacunk, keresletünk, — csak a gyümölcsünk kevés — s a mi van, annak jórésze férges és tetütől fertőzött!

Mit is jelent a kecskeméti barack és piac világhire?

Biztos értékesítési lehetőséget — tehát jóvedelmet!

Láthatjuk jól, hogy nem termelünk ele-

GYÜMÖLCSÖSBEN — SZŐLŐBEN MÁR

ŐSZEL MEG KELL KEZDENI A TÉLI VÉDEKEZÉST

Ha féregmentes, egészséges és bő termést akar elérni, úgy
VÉDEKEZZÉK AGRO NÖVÉNYVÉDŐ KÉSZÍTMÉNYEKKEL!

BIZTOS SIKER!

BIZTOS SIKER!

Több ezerszer kipróbált, beigazolt eredmény.

Kérjen védekező szereinkről díjmentes ismertetőt!

„CHINOIN“
Mezőgazdasági és Ipari R. T.
Krausz — Moskovics
egyesített növényvédelmi osztálya.

„AGRO“

növényvédelmi és mezőgazdasági társaság
B U D A P E S T
IV., Hajó-utca 2. sz.
Bécsi-u. sarok.

Telefonszám : Automata 804—77.

get, hogy külföldről jön be sok száz vagon gyümölcs s bizony a gyümölcs ma még fénytűzési tényező, különösen télen, holott népéletmezésre szolgáló termésnek kellene lenni. A gyümölcsnek van ugyanis a legnagyobb vitamintartalma s az emberi szervezet ezt nem nélkülözheti. Már a régi jó közmondás is azt tartotta, hogy: minden megevett alma

A külföldről bejövő gyümölcs egy része egy elmáradt orvosi látogatást jelent... felesleges, más részére azonban szükséglet s éppen azért nem lehet a termelőknek egyéb feladatuk, mint az, hogy annyit termeljenek, hogy elég legyen országunknak, sőt még mi vigyünk ki külföldre!

A magyar gyümölcsnek zamatra, színre és minőrege — párja nincs!

Ezeket az istenadottságokat kell nekünk kibaszniunk, mert eddig teljesen elvolt hanyagolva!

Nagyon szomorú ma Kecskemét termelőinek helyzete.

Kivesz az akácfa Kecskemét város határából s ez a nehéz, millió gonddal terhes, szegény idők jele. — Kivesznek gyümölcsösöink! Minek jele ez? Nem annak, hogy drága a permetezőszer, hanem hogy éveket megelőtti, amikor futotta volna még permetezőszerre, a kényelmesebb mezőgazdaságot választottuk s mostohagyatott volt gyümölcsösünk. Nem figyeltünk annak szavára, ki már akkor óvott, figyelmeztetett, hogy a gyümölcsös a jövő — ápoljuk tehát gyümölcsfáinkat s ültessünk minél többet belőlük, mert annál több lesz jövedelmünk.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy minden talpalatnyi földet csak gyümölcsfákkal ültessünk be. Oh, nem! — legyen mezőgazdasági termelés is... esetleg kapcsoljuk össze a kettőt, mert így a legmegfelelőbb!

Ma mikor már nem futja drága permetező- és növényvédelmi szerekre nincs más megoldás, mint — olcsóbbá kell tenni a védekező szereket! — Am magunk is sokat tehetünk azzal, hogy megfogjuk a fakaparó szerszámot és munkánk nyomán serögöge fog lehullni fáink derekáról az évtizedes e hanyagolás látható jele a zuzmós, hámlott kéreg, a gyümölcsös ezer ellenségének buvóhelye. Ez nem kerül pénzbe és nagy előny! — különösen, ha dolgunk végeztével a hulladékot elégetjük s utánna a fák csurgóját jó mélyen felássuk...

Milyen nagy jelentőségű már ez az igazán csupán fáradtságunkba kerülő védekező munka is!

Vigyázzunk és dolgozzunk, már Kecskemét hírneve és piaca torog ezekben!

Legünk tehát ö zintek magunkkal szemben, lassuk be hibáinkat s igyekezzünk művelésainkat sürgősen pótolni! Már itt a tiznekfedik óra! Eddig kértünk, de most már egyfábulba tömörülve követeljük!

Legnagyobb szükség lenne egy gyümölcsészeti felügyelői állás megszervezése és sürgős betöltésére olyan emberrel, aki a homoki

MUSCAT OTTONEL

kapható

az Idegenforgalmi Irodában

Luther-udvar

Palackonként 1.40 P

gyümölcstermesztéssel évtizede foglalkozik. Aki irányítása szakszerű és a helyi viszonyoknak megfelelő. Igen nagy eredményeket lehetné elérni, e tekintetben utalok Jánoshalmára, ahol egy gyümölcsészeti felügyelő irányítása mellett csudálatos eredményt értek el a jánoshalmiak. Ma nagyobb gyümölcspiacuk van, mint Kecskemétnek...

Vonjuk le tehát az előadottakból a tanúságot! Védekezzünk minél eredményesebben, pótoljuk a hiányokat, csináljunk új telepítéseket, különben elpusztulnak régi fáink, hírneves piacunk, — elmaradnak kereskedőink s városunk büszke hírneve a múltté lesz...

Mi lesz akkor a termelők üres zsebével?

Hány gazda sóhajt fel ősszel, mikor szemléli fáink termését: — Istenem! — ha ami a földön van, a fámön maradt volna! Bizony jó lett volna! — de mennyivel jobb lett volna, ha a mutatkozó termést egészen meglehetett volna menteni! Pedig van erre is mód, s érdemes a költség és fáradságra! — Jó pár millió pengő kerülne a kecskeméti termelők zsebeibe s ugyanezen összeg nem menne ki külföldre a miénknél sokkal rosszabb ízű, de szebben kezelt, féregmentes gyümölcsök több száz vagonjának áráként...

Csak tőlünk függ — tanuljunk, dolgozzunk, védjük és telepítsünk — s megjön az anyagi siker! (Folytatjuk.)

13,000 kötetes

**KÖLCSÖN-
KÖNYVTÁR**

Arauy János-u. 3.

Előfizetési díja havi

120 P.

A

**KECSKEMÉTI
KÖZLÖNY**

előfizetőinek havi
60 iller.

A csekély előfizetési
díjért naponta
új könyvet olvashat!

Pincészet és borkezelés.

Irta: Pataky Ferenc dr.

(Folytatás.) Rövid idővel a szüret után a must lényeges változáson megy át. Megzavarosodik, mert beáll a szénsav képződés. A szénsav mozgásba hozza a mustot, felszine habzik, felmelegedik s később édességét fokozatosan veszítve, nyugalmi állapotba kerül. Ezt a folyamatot nevezzük erjedésnek s innivel a cukorból alkohol lesz, ezt az erjedést alkoholos erjedésnek hívjuk.

Az erjedést egysejtű gombák, az élesztők (sacharomyces) okozzák, illetve a gombákban levő hatóanyag (zimás.) Az élesztő fejlődéséhez kellő mennyiségű meleg szükséges, de sem túl magas, sem alacsony ne legyen. A bogyó héján levő spórasedjék 20 fok Cels-nál már élénken szaporodnak s 35 fok C-ig a szaporodás élénkül, 40 fok C-on felül és 15 fok C-on alul, az élesztő aktivitását elveszti, de azért nem pusztul el.

Az élesztőgombáknak számos olyan faja is van, amelyek a must erjedését károsan befolyásolják. Ilyenek a penészgombák, ecetgombák, a borvirág, stb. Ezek a károshatású gombák főképpen a beteg fürtökön (sérült, rothadt) telep-szenek meg. A rothadt szőlőből nyert mustnak kívánatos a lenyálkázása, hogy ezt megtehessek, egyidőre meg kell akadályozni a must erjedését, amit viszont úgy érhetünk el, hogy az üres hordóban, hektoliterenként 2 gramm kénrudat égetünk el. Mikor a hordót félig megtöltöttük musttal, úgy hektónként 1 grammot égetünk újra el. Egy napi állás után a megtisztult mustot levegőn (tehát csapon keresztül) lefejtjük, tiszta hordóba töltjük és hektónként 2 liter heves erjedésben lévő, egészséges mustot öntünk hozzá s így az egész hamarosan erjedni fog.

Nagy gondot kell fordítani azon hordókra, amelyekben a must erjed. Kénezzett hordókat használat előtt ki kell öblíteni, s ha a must egészséges szőlőből van, a kénezéstől általában óvakodjunk, nehogy az erjedést ok nélkül késleltessük. A gyors és tökéletes erjedés biztosítása céljából szükséges, hogy rövid idő alatt minél több jó borerjesztőgomba jusson a mustba s ott hirtelen elszaporodva, a károshatású gombákat elnyomja. Hogy ezt a célt elérhes-sük, a szüret megkezdése előtt 4—5 nappal végigjárjuk a szőlőt és leszedjük a leg-értettebb, egészséges fürtöket, olyan mennyiségben, hogy abból a várható must termésnek 3—4 százalékot elérő mennyiségű

mustot préselhesünk.

Az ily módon kisajtolt mustot mérsékelt (16—18 fok C.) meleg helyre tesszük, ahol az hamarosan erjedésnek fog indulni. Mire a szüret elérkezik, a jó borerjesztő gombáknak milliói állnak rendelkezésünkre. Ebből aztán szüret alkalmával minden hektoliter friss mustnak adunk 3—4 litert s ezzel a gyors és tökéletes erjedést biztosítjuk.

A borerjesztő gombák elszaporodását gyors és tökéletes működését elő kell segíteni azzal, hogy életműködésük számára kedvező feltételeket teremtsünk. A gomba gyors szaporodásának bizonyos fokú melegségre van szüksége. A szaporodásra a legkedvezőbb a 15—20 fok C. szerinti állandó és nem váltakozó hőmérséklet. A finomabb borokat lehetőleg alacsonyabb hőmérséklet mellett, a gyengébb borokat pedig magasabb hőmérséklet mellett erjesztjük. Általában a kisebb 4—20 hektoliteres hordók a legalkalmasabbak az erjesztésre. A 40—50 hektoliteresek már kevésbé alkalmasak, mert az erjesztéssel járó felmelegedés gyakran oly nagy mérvű, hogy a hőmérséklet 35 fok Celsius fölé emelkedik s így az erjedés megáll.

Az erjesztő gombák életképességét jelentékenyen csökkenti a hordók kénezésével keletkezett kénsav és a must erjedéseben termelt nagyobb mennyiségű borszesz. A borszesz csökkenti, sőt bizonyos határon túl meg is szünteti az erjesztést. A borszesznek a hatása annál élénkebb, minél magasabb az erjedő must hőfoka és az erjedő must alkohol tartalma. 15—16 térfogat százalékszesztartalom mellett már alig képes élni. Ennél erősebb természetes borok (legfeljebb 18 fokig) a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak. A mustnak cukortartalmából rendszerint 28—32 százalék képes kiejedni, ha több van az mint kiejedetlen cukor, a borban marad. (Asszaborok.)

Erjedés közben a must felmelegszik, kiterjed és szénsavgáz fejlődik, e miatt a hordókat nem szabad sziníg feltölteni, hanem az edény ürtartalmának 10 százalékáig üresen hagyjuk. A néhány napig tartó zajos erjedést — főerjedésnek nevezzük. Ez később csendesül, majd teljesen megszűnik. A főerjedés időtartalma 4—6 hét. Erjedés után a bor megtisztul s az erjesztő gombák, fehérjék stb. a hordó fenekére leülnek. A gyengébb borok már a fő erjedés ideje alatt teljesen kiforrnak, cukortartalma egész tömegében szeszé alakul, míg az erősebb borokban a főerjedés után visszamaradt cukor csak később,

az utóerjedéssel alakul alkohollá. Az utóerjedést erőszakolni csak a bor minőségének rovására lehetne, még pedig azzal, hogy a helyiség hőmérsékletét emeljük és a bort a benne levő seprőtől nem választjuk el. A jobb minőségű mustot okvetlenül két részben kell kierjeszteni. A főerjedés után, a szüretet követő 8–10 hétre, amikor a bor már megtisztul, — lefejtjük, csak ezután következhet a bornak utóerjedése, mert ha az a seprőn indulna meg, a már rothadásnak indult seprő a bor zamatában, színében megzavarodna és a befejségek iránt fogékonyabb lenne.

A nyílt és zárt erjesztéssel kapcsolatban csak annyit kívánok megjegyezni, hogy azt a szükségnek megfelelően alkalmazzuk. (Nyílt erjesztés a levegőn, zárt a pince stb. helyiségben folyik le.) Az erjedés megindulása előtt és a heves erjedés befejezésekor zárt, a heves erjedés ideje alatt nyílt erjesztést alkalmazzunk. A nyílt erjesztés előnye, hogy a levegő oxigénje az erjedésre kedvezően hat, de hátránya, hogy a levegőből káros gombacsirák jutnak a borba, továbbá, hogy a szén-sav-gáz elillanásával egyidejűleg a gáz illatot, zamatot és szeszt is vesz magával. — A zárt erjesztés előnye az, hogy a bort megóvja a káros gombáktól, de hátránya, hogy az oxigén hiánya az erjesztést erőteljes lefolyását hátráltatja.

A fehér és vörös borok erjesztése. Hogy zöldes színű fehérbort nyerhessünk, ügyelni kell arra, hogy a must sokáig ne érintkezzen a törkölyvel, főképpen, hogy azon erjedésnek ne induljon, mert utóbbi esetben szinte nemcsak hogy sárga lesz, hanem a héjban levő cser-sav fanyar, esetleg törkölyízűvé teszi.

Ha a mustot a kék szőlő törkölyén egy-két napig állni hagyjuk, a must vöröses színű lesz, majd megerjedve kellemes ízű, zamatos, könnyen tisztuló bort ad (sillerbor). Ha az ilyen mustot hosszabb ideig hagyjuk a törkölyön erjedni, a bogyók mindíg több és több festőanyagot szolgáltatnak: az ilyen bor vörössé válik. (Vörösborok.) Általános szabály, hogy jó vörösbort, csak tökéletesen, de nem túlérett, egészséges és lebogyózott szőlőből nyer-

A város palackozott, szikrai

BORAI

kaphatók az Idegenforgalmi Irodában (Luther-udvar) Zöldszilváni és Furmint 1:20 P
Barack- és szilvapálinkák.

hetünk. Minthogy a mi vidékünkön csak kat annyira feltölteni, amennyire az erjeszillerborok természetét kultiválják, s emiatt nincs meg a vörösbork erjesztéséhez szükséges edény, az ugynevezett káci és a megszokás hiánya miatt a szakértelem, a vörösbork készítésének körülményeit és lefolyását nem tárgyalom.

Feltöltés. Első dolgunk legyen, amint a zajos erjedés megszűnt, a hordós megengedi. Amíg a heves erjedés tart, addig a mustot, a felületét nagy tömegben ellepő szén-sav megvédi a betegségek ellen. Az erjedés további folyamán a must részben a víz és szesz egy részének elpárologása, a szén-sav elszállása, más részről a lehülés következtében veszít térfogatából s ezt a veszteséget hetenként pótolnunk kell. Az erjedés teljes megszűnése után pedig a hordót színig megtöltjük és aknadugóval (szájadzóval) látjuk el. Mivel azonban az elpárologás sohasem szünetel, a hordók teltségét állandóan figyelemmel kell tartani s a hordót annyira feltöltjük, hogy az aknadugó állandóan a borbaérjen s így attól megdagadva, a nyílást elzárja.

A töltögetésnél ügyelni kell arra, hogy a bort a hordón el ne csorgassuk és az aknadugó visszahelyezésével a bor ki ne csurogjon. Ha mégis megtörténne ez, a hordót jó szárazra kell törölni. Az átför-rás alatt az első fejtésig a fehér bor eredeti térfogatához viszonyítva 8–10, a vörösbork 5–6 százalék veszteséget szenved. (Folytatjuk.)

Meg ne feledkezzünk

gyümölcsfáink törzsének, ágainak megkaparásáról (ha eddig meg nem történt volna!)

gyümölcsfáink tövének mély megásásáról, csurgóig (ha meg nem történt volna!);

gyümölcsfáink koronájának megritkításáról (legyen napfénybeeresztő, szellős!);

gyümölcsfáinknak gyümölcsfakarbolinummal való locsolás szerű permetezéséről! (rügytakadás előtt 2–3 héttel);

a kaliforniai paizstetű irtásáról! (10 százalékos neudendrin oldat a legjobb!);

az öreg fák megifjításáról és esetleges átojtásáról! (csonthéjas fák augusztus végén, szeptember elején fiatalítandók!);

kezdjük meg a télvégi permetezést, minden gyümölcsfánkat permetezzük le 2 százalékos kén és bordói keveréssel;

ültessük el új, ősszel elmaradt gyümölcsfáinkat, ha a föld fagymentes!

szedjük és válogassuk meg az ojtáshoz szükséges vesszőket;

fejezzük be a szőlő trágyázását és a sima vesszők szedését;

kedvezőtlen időben megkezdhetjük a sima vesszők elültetését és a döntést!

állítsuk be új ültetésű szőlőben a karókat!

az eladásra szánt sima és gyökeres vesszőket ki lehet szedni a pincéből, vagy veremből!

a borokat okvetlenül fejtjük le és töltöges-sük fel!

csávazzuk a vetőmagot!

a málna sarjait ritkítsuk meg s a száraz, elhalt részeket töben törjük ki!

kapáljuk be a számócatáblákra ősszel ráhíntett trágyafakarót!

Védekezzünk!

A tél lassanként elvonul. Pattanni fognak a rügyek, kinyílnak a gyümölcsöző virágok, megszületnek a kis apró gyümölcsök... Megindul a természet titokzatos nedvkeringése, — a jövedelem készül!

Ami, nem szabad a természetre bízunk teljesen magunkat, mert az százkaru polip! Amit egyik kezével ad, azt visszaakarja husz másikkal venni!

A rügyek még ki sem pattannak, már mindenik mellett ott gubbaszt ellensége: a kárttevő gomba és az állati pusztítók serege! adhatja meg fáradtságos, folytonos munkájának ellenértékét, — a jövedelme!

Folytonos harcban kell állania, mert ha ellankad, vagy késik ellentámadásával, akkor meglesz azonnal nyírbálva a jövedelme.

Ami, nemcsak a védekező szerek folytonos permétezéséből áll a termelő védekezése! — Oh nem! — A termelőnek tudnia kell szívós harcának minden fázisában azt, hogy mit tegyen a legeredményesebb védekezés elérésére!

És itt jutunk ahhoz a megdöbbentő eredményhez, hogy a termelők tömege nincsen felkészülve eléggé elméletileg — az eredményes harchoz!

Nem tanult, — pedig e nélkül nincs jövedelme!

Az elmuló tél hosszú hetei alatt, — különösebben a Kecskeméti Kertészeti Egyesület — hetenként megtartotta teljesen díjtalan előadásait, ahol a tapasztalat és tudás minden fegyverével felruházott szakelőadók, önzetlennül és érdektelenül hozták elő hivatásuk közben szerzett tapasztalataikkal kikristályosított — tudásukat. Kitergették a hallgatók előtt s kinek kinek odatartották, hogy ökhassanak belőle!

A tudás forrása, a gyakorlati kísérletek eredményei buzogtak fel a kíváncsi hallgatók előtt, hogy tetszés szerint — ingyen merítsenek belőle!

Minden vasuti jegyet

eredeti árban, 48 órával előbb

MEGVÁLTHAT A

Menetjegyirodában.

(LUTHER-UDVAR). ♦♦

Nem kellett más beléptidő, csak a saját érdekük által üzött — kíváncsiság, azzal a tudattal párosulva, hogy igazán hasznos dolgot művel, ha meghallgatja a miatta tartott előadásokat!

Mit látunk mégis!

Az előadásokat éppen azok nem látogatják kellő számban, akiknek a legnagyobb szükségük van rá: a termelők!

Ott voltak a szakemberek! A gyakorlati és elméleti teendőkkel, teljesen tisztában levő kertészek, szőlő és gyümölcsstermelők. Ők tudták mindent, mégis eljöttek, hogy hallhassák azt, — mit is ajánl egyik társuk védekezésül, milyen eredményeket ért el gyakorlati próbálkozásai alatt — s tudták, hogy az eredményt a legnagyobb alfruízmussal bocsátja rendelkezésükre!

A tudás emlőjének büvkörében kell fartózkodni minden termelőnek, mert másként — elveszti fáradtságos és költséges harcát — s nem lesz jövedelme!

Az idén távolmaradtak a termelők az előadásokról. Mindig csak ugyanazon arcokat lehetett látni. Nagyrészt azokat, akik már eddig is áldoztak a védekezésre, akik a többség-nél jóval egészségesebb, szebb, féregmentesebb gyümölcsöt termeltek eddig is.

Akik tudták, tapasztalták, hogy a védekezésük csak akkor lesz mindig ökéletesebb, ha — mindig tanulnak!

A híros város népiét nem lehet kimozdítani fásult nem törődéséből. A saját érdekeiket sem ismerik fel, pedig a zsebeikről van szó, egy kegyetlen gazdasági harc keserves esztendői alatt, ahol elhull nemcsak a gyenge, de az anyagilag erős is! Ahol csak az lehet győztes, aki a tudás fegyverével van felszerelve — s ezzel tud is idejében élni!

Gyors tempóval kellene megindulni a gyümölcsösök létesítésének, s mit látunk? Néha feltűnik a láthatáron egy-egy hatalmas terv Zeppenlinje — de amint közeledik, nő és gyönyörködtetni kezd, mintha csak valaki merényletet követne el ellene — szétpattan, s nem lesz belőle semmi.

Ezt kell gondolnunk, ha a száz holdasokra alapított gyümölcsösök hosszas vajadását látjuk.

Mi lesz belőlük? — Ki akadályozza meg az igazán nagyszerű és szükséges megvalósulásukat?

Ki és miért?

Hiszen, aki gyümölcsfát ültet, az a kamatozó assa a földbe, hogy — tőkét termeljen!

Vásároljunk a

**Kecskeméti
Szőlősgazdák Szövetkezeténél**

Téli burgonya
a legolcsóbban kapható.

Minden szőlősgazda keresse fel üzletünket s próbálja ki versenyen felül álló olcsó árainkat. Szakszerű tanács és védekezési eljárások díjmentesen!

Kecskeméti Szőlősgazdák Szövetkezete
V., Széchenyi-tér 6. Telefon 289.

||| ÜLTESSÜNK |||

minél több gyümölcsfát

mert csak így biztosíthatjuk jövedelmünket!

**Kecskeméti talajba Kecskeméten
termelt gyümölcsfákat ültessünk!**

A gyümölcsfák ültetését el ne hagyogoljuk! ♦ Kiváló minőségű,

||| fajtiszta gyümölcsfák kaphatók a |||

**Kecskeméti Faiskola
és Magtermelő R.-T.-nél.**

Iroda: Kecskemét, Széchenyi-tér 6. Tel.: 289.